

Wauwicke - a - 1

18

Campbell

July 1851.

3 Sermons. from the
Printer. -

FIRST GAELIC SERMON.

ROM. x. 8. 9.

"—Se sin focal a' chreidimh a tha sinne a' searmonachadh, ma dh' aidicheadas tu le d' bheil an Tighearn Iosa, agus ma chreideas tu ann do chridhe, gu'n do thog Dia o na marbhaibh e, gu'n saorar thu."

ANNS na briathra so, tha creidimh ann an Iosa Criosd, ann an diadhachd agus an aiseirigh an Tighearna Iosa, air a A dheanamh aithnichte dhuiinn mar am meadhon, tríd am bheil ar n-anama air an saorad o thoillteanas a pheacaidh, agus o'n fheirg a ta ri teachd. Ma dh' aidicheadas agus ma chreideas sin gur h-e Iosa Criosd aon-ghin mhic Dhé, a tháinig a dh' ionnsuidh an t-saoaghail, a fluair bás agus a chaidh sios do ionadaibh an dorchadair,—agus gu'n do thog Dia e rís o stáid na marbh; tha an gealladh air a thóirt duinn, gu'n saorar sinn. Ma bhios air creidimh anns an fhírinne so dhrachdach agus treibhdhireach,—na chreidimh beò agus fior, tarbhach agus buan, saorar sinn o chionta a' B pheacaidh, o fheirg Dhé, agus o phiantaibh ifrimh, agus o'n mhallaichd sin a tha dol a mach an agaighd luchd-deanamh an uile, "an eridh gealtach, agus fáineadhach shùl, agus doilgheas intinn." Ma ghabhas sinn an fhírinne so a C stigh do ar eridbeathan mar an siol maith ann am fearann maith, o'nnidh i agus fréamhachidh agus sgaoilidh i, agus bhein i mach toradh pait agus siothchail na nmachadh, ta eriochachadh anns a' bleatha mhaireannachai.

Ci a'n e mhàin anns na briathra so, ach anns gach earrann do'n Sgriobtar, tha'n fhírinne cheudna air a tegasg dhuinn. Is ann tríd creidimh ann Iosa Criosd a dh'fhírinneadh na naoimh fuidh an t-Sean Tiomnadh. Is i so an t-slàinte "a ta air a tairgse dhùinn gu saor anns an t-Soisgeul." Is i so slighe na beatha a dh'fhosgladh dhuiinn, air son an d' fhuinghl Criosd fein, a shearmonach na h-Abstòl, arson an d' oibricheadh miorbhulean, agus an d' fhuinghl na naoimh geur leanmhuiinn. Eba i na h-aamaideachd dg na Cinnich, agus na h-aobhar oilbhreamh do na h-Íuldhàich, ach do'n Chriosduidh a i, eba i 'n ann mar amaideachd, ach mar ghliocas Dé a chum slàinte, eba i 'n ann 'na h-aobhar oilbhreamh ach na h-aobhar uail, na h-aobhar gàirdeachais agus molaidh. Is i an tobar o'n bheil a' sruthadh an t-acibhneas is mothà ta e sealbhachadh sa bheatha so, agus is i stèidh gach dòchais a ta aige ri sonas agus fois an taobh thall do'n uaigh. D

Mar bitheadh Dia, ann na thréacair, air an fhírinne so a dheanamh aithnichte dhuiinn, cha b'urrainn dòchas a bhi agaunn ri flaitheanas—an sin bhiodh an mallachd, a chaidh a chur an góil air aghaidh eas-ùmhlachd tigh Israel, fior a thaobh a' chinne-daoine gu léir, "Bithidh do speuran a ta os do cheann mar phräis, agus an talamh a ta fodhad mar iarrunn." Cha bhiodh taobh a thionndadh maid ar sùl, mar dèigh, romhain, no os ar eionn, nach bìodh cornruich Dhé ri flaicinn, cha bhiodh slighe gu dol as, agus bhithearaidh gun chomhfhurtachd agus guu dòchas anns an t-saoagh.

Aeb is ann an uair a bha an einne daointe nam suidhe ann an dorchadas agus an sgàil a bhàis, a dh' eirich grian na firantacladha le slàinte fuidh a sgjathaibh. Bha sinn aineachadh agus truagh agus a' tuiseachadh san dorchadas, guis an d' tháinig an creidimh Criosduidh, mar an t-ùr-mhaduinn a' dearsadh anns an aird-an-eas, a' toirt a stigh solus agus blàths agus beatha nuadh. An sin bha 'n fhírin so, tha air a tegasg anns na briathran f'ar comhair, a' soillseachadh anns an t-saoagh mar sholus ann an àite dorcha. Tha i air a toirt duinn chum, a bhi mar sholus do ar eosailbh agus mar lòchrann d'ar ceumaibh, chum as gu'n saor sinn ar n-anama beò. Ma chuireas sinn cùl ri, "ma'n sinn dimeas air slàinte eo mòr," buanachaiddh sinn ann an eonta a' pheacaidh, bithidh sinn fathast fuidh fheirg Dhé, agus bithidh ar erioch dheirionnach anns na piantaibh eis nach lasaichear a chaoidh. Ma chreideas sin iad, agus ma dliùth-keanas sinn riu, treorachaidh iad sin gu slighe na sith,—"se sin focal a' chreidimh a tha sinne a' searmonachadh, ma dh'aidicheadas tu le d' bheil an Tighearna Iosa, agus ma chreideas tu ann do chridhe gu'n do thog Dia o na marbhaibh e, gu'n saorar thu." A' nochdadh,

I. Bho na Sgriobtùribh gur h-e creidimh ann an Iosa Criosd an aon t-slighe tre an tearnar sinn.

II. Co ann a ta creidimh fior agus slainteal eadar-dhealaichte o'n chreidimh sin nach 'eil a chum slàinte.

III. Na beannachdan a ta sruthadh o fhior-chreidimh, "gu'n saorar sinn."

I. Oidharpichidh sinn air a nochdadh om Sgriobtar gu'n bheil beatha air a gealltann dhoibh-san, agus dhoibh-san a mhàin, a ta creidsinn ann air ainnn ar Tighearna Iosa Criosd.

- A Is i so an stéidh air am bheil teagasc nan Sgriobtuir gu h-iomlan air a thogail, agus anns gach earrann deth tha i air a toirt far comhair ann an samhladh, am faisteachadh, no am braithran direach. O'n cheud ghealladh sin, chaidh a thoirt mu'n deachaidh an talamh a mhíallachadh arson peacadh ar ceud pháirandan, "gu'n tigeadh air siol na mná na bhruthadh ceann na nathrach," gu's an rann nu'dheireadh do'n Fhocal naomh, far am bheil e air a ràdh, "Gràs ar Tighearna Iosa Criosd gu robh maille ribh nile," cha'n eil ni sam bith eile air a theagasc dhuiunn. Is i so an t-slàbhraidiùl òir air am bheil gach frinn eile an crochadh; an reul do am bheil gach reul eile a' deanamh urram; B clach-chinn na h-oisinn agus a bhunait a leagadh le Dia ann an Sion, air a mhíain an togar an tigh sin a sheasas ann an latha na tuil agus na doibhinn. "Bunait eile cha'n-urrainn duine sam bith a leagadh, ach a'bhunait a leagadh cheana, eadhon Iosa Criosd," 1 Cor. iii. 11.

Ach ged tha'n flúirinn-sa mar so a' ruith troimh nan Sgriobtuir gu h-iomlan, tha earranna ann saor bheil i ni's soilleire agus nì's folaisaich a seasann amach. Amhaireannaid ean munoid air cui'd diubh so.

- C Is ann air a phuing so, mar ata i air a cur sios ann an aidhmheil an Abstòl Pheadair, a shuidhich Criosd eaglis air thàmhud. Cha'n-ann air buaidh, no air cùmhachd, no tighearnas sam bith a thugadh do Pheadar thairis air ua h-Abstòl eile, a thog Criosd eaglis, aic air an aideachadh gillorbhios a rinn e,—"ta sinne a creidsinn agus at fhios agaum, gar tusa Criosd Mac an Dé b'hèid." An aidhmheil so cha d'fhoillsicheadh da le fuli no le teòl, ach le Dia a ta air neamh, agus is i so a' charraig nach gabbh glasas, bunciar na h-Eaglais, air nach d' thoir geatachan ifrinn buaидh.

- D 2. Mar an ceudna anns a' chòmhaghdaidh eadar ar Slànuighear agus Marta, piuthar Lazarus (Eòin xi. 25), tha slàinte gu sönüreire air a gealtaing do gach neach aig aon bheil an creidimh so, "la misé (ars' ar Slànuighear rithe) aiseiridh agus a bheatha; an ti a chreideas annam-sa, ged gheibheadh e bùs, bithidh e bòd; agus ge b'e neach ata bòd agus a creidisinn annumsa, cha'n fhàighe bòs aye feasal. An bheil thu 'creidsin so?' An sin thug i'n fhreagairt so dha, a ta fileadhl a steach na eart flúirinn ri crèid an Abstòl Pheadair, "Thubhairti ris. Tha a Thighearna; Tha mi 'creidsin' gur tusa Criosd, Mac Dhé, a bha gu teachd a chum an t-saoghal."

- E 3. A' cheart flúamus tha an t-Abstòl Eòin a togail, "nuair a ta e 'g rádh (1 Eòin iv, 2, 3, 15)." "Le so aithnícheas Spiorad Dhé; gach uile spiorad a dh'aidheas gu'n tāinig Iosa Criosd san fhòdil, is ann o Dha a tha e, agus na h-uile spiorad nach adhach gu'm bheil Iosa Criosd air teachd sas fheòil, cha'n aon o Dha a tha e: agus is e so spiorad sin an ana-criosd, a tha cheana anns an t-saoghal." Agus ranu 15, "Ge b'e neach a dh'aidheas gur h-e Iosa Mac Dhé, tha Dia na chòmhuidh aunsan, agus esan ann aonan."

- F 4. A ris, tha e air a chur an géill gu'm bi so a' chrioch arson an do sgriobhadh na soisgeil, chum gu'n creideam-air an diahdhach Criosd agus tra chreidimh gu'n slànnicheare sinn. "Tha iad so sgriobhach chum gu'n creideadh sibh gur h-e Iosa Criosd Mac Dhé, agus ag creidisinn duibh gu'm bioldh agaibh beatha troimh aiam-san."

- G 5. An uair a chaidh callteannach Etiopia a bhaisteadh, bi so an aidhmheil a rinn e, "Tha mi ag creidsinn gur h-e Iosa Criosd Mac Dhé," agus an sin ghabhadh a stigh e do'n Eaglais fhaiscinnich.

- H 6. Agus a chum is nach d' thoir sin aghaidh tuille 's a' chòir do earrannaibh, tha na eart nithibh air an toirt air an agħaidh 's na briathra fár comhair, air chòr's nach ruig a leas neach dol am mearrachd. "Ma dh'aidheas tu le d' bheul an Tighearna Iosa, agus mi chreideas tu ann do chridhe gu'n do thog Dia o na marbhaibh e, saorar thu."

- I Mar so, ann an aidhmheil Pheadair agus Mharta, agus an Etiopianaich, annus na soisgeil agus an litrichibh sun Abstòl, seadh air gach eilar do'n Blòibull, ann an eaochadh bliarithrau aich sun aon seadh, tha'n flúirinn so air a teagasc dhuiunn, agus is i so i. Ma dh'aidheas sinn an le bilibh, an láthair Dhé agus dhaoine, agus ainglibh, agus chumhachd-awidh an dorchadais, gur h-e Iosa Criosd an Tighearna Mac an Dé b'hèid; agus ma chreideas sunn oghruind ar chridhe, gu'n d' thàimig e sun feòil chum an t-saoghal, gu'n d' fhuingil e air ar son, agus gu'n do thog Dia o na marbhaibh e, agus mar sin gur h-e an aiseiridh agus a' bheatha;—ma chreideas agus ma dh'aidheas sinn so, an sin, tha Dia maille ris nach 'eil breng, a' gealltanu gu'm faigh sunn eibhriomh na beatha maireannach, agus gu'n saorar ar n-nama.

- J II. Tha sunn iar dòchas agus an-earbasa chur ann an Criosd mar an aon Slànuighear aig peacach. So agus so a' mhàin an ni nach gabh seachinadh chum ar sàbhàldadh, creidisinn ann an Iosa Criosd mar aon-gluin Mhic Dhé, agus earbasa as mar an t-slighe, an flúirinn agus a' bheatha; agus ma ni neach so, ann an treibhdioreas agus an simplidh-eachd cridhe, eo air bith e, ciod sam bith inbhe, no liomhnoireachd a phaceannana no a thoil teanas, sabhailteo; a' ach ma chreideas e cùl ris sgriosar e. "An ti a chreideas anns a' Mhic tha a' bheatha mhàireannach aige, an ti nach 'eil a' creidisinn anns a' Mhic, cha'n fhàic e beatha; ach a ta fearg Dhé a' gabhail còmhnuidh air."

- K I Ann an aon fhocail, tha sunn a' faicinn air gach límlìth gur h-ann "le a chreideadh a mhàireas am firean bòd," gur h-ann tre chreideinibh a thearnar sunn; gum bheil beatha air a gealtaing dhoibh-san, agus dluibh-san ambàin, a ta creidisian an ainnu an Tighearna Iosa Criosd, arson maiteaoas peacaidh agus aiseiridh o na mairbh, agus dòchas na glòrie.

- L II. Ach thugamaid fainear gum bheil iomadh creidimh ann, agus creidimh nach 'eil a chum teasairginn an anna. Uime sin, beachdaicheamaid, co ann a ta'n Creidimh a ta fior agus a chum slàinte eadar-dbealachte o 'n chreidimh sin nach 'eil a chum slàinte.

- Nan eunair a' cheist a chuir ar Slànuighear ri Marta ri aon sam bi agaibhse, "Am bheil thu a creidsinn?" is dòcha gur h-i an fhreagairt a bheireadh sibh "Tha mi ag creidsinn." Is i an fhreagairt a bheireadh gach aon a ta ga ainm-aeachadh fein na Chriosdñidh. Ach, cha bhítheannid ach a dùuadh ar sùilean air an flúirinn, nan smaointicheamaid gum bhì gach neach a ta deanamh a leithid sin do dh' aibdeil, agus agus am bheil a leithid sin do chreidimh, air a hearradh. "Esan" (a ta na Sgriobtuir ag ràdh) "a chreideas bithidh e air a shabhaladhi;" gildheadh tha da shéorsa creidimh ann, creidimh ata cotcheanu agus nach 'eil a chum slàinte, agus creidimh bòd a ta a chum beatha,

Tha so mar an eudna air a theagasc gu soilleir san Sgriobtura. "Tha na deamhain ag creidinn agus ag erioth- A nachadh;" aich eo a their gum bheil an creidimh aca-san a chum sláinte? Tha iad a creidinn, oir cha n-urrainn iad an súil an a dhùinadh air an fhírin, agus tha 'n creidimh a meudachadh an uamhais a ta gan lionadh, agus 'g an euir fodha ni's faide an eu-dòchais. Nuair a shearmonaich ait t-Abstol Phillip mu riogachd Dhé agus nu nithe bluineas do ainm Iosa Criosd, chreid Simon an Druidh, agus bhaisteadh e, agus dh' fhan e maille ris an Abstol; gidheadh, bha e fathast "ann an domblas na seirbhise agus fuilid chuing a h-eucorach," agus cha robb enid no crannachur aige ann an obair an Spioraid. Na h-ionadaibh creagach, far nach robb moran talmhainn, se sin, luchd eisdeachan f'fhoical a ta B air an comharrachadh amach leis na h-ionadaibh ereagach, "chreid iad car tamall;" aich tha an creidimh a seargadh co bras is a dh' eirich e, tha iad a gabhlach oilbheum agus tha 'n gáirdeachas a rinn iad a eriochadhachadh am brón. Mar an eudna (Eoín ii. 24), nuair a bha Iosa an Ieruselein aig a chásig, an àm na feàil, tha e air innseadh, nuair chunnaun an slughan na miobhuilean a rinn e, gun do "chreid moran na ainm," aich "cha d' earb Iosa e fein riù, do bhrigh gu'm b' aithne dha na h-uile dhaoine."

Tha dream ann aig nach 'eil creidimh idir; tha dream eile ann aig am bheil seòrsa do chreidimh, aich cha 'n C fhearradh' iad e a bheag. Is iad sin an dream the cosmhul ri Simon an Druidh, cosmhul ris an droch thalamh as am bheil siòl an fhoical air a thoirt air falbh le droch spiorad, a seargadh gu neo-bhrigh, no air a mliadhadh le luibheanach, le droighionn is le cuile; cosmhul riunsaì ris nach d'earb' Criosd e fein; luchd aidhmheil a chreidimh, nach 'eil fathast nam fior-chriosduighean. Tha 'n dream sin cosmhul ri craobh, air am bheil duilleachach nach 'eil a gílan toradh; coltaich ri solus nach 'eil a tóirt seachad bláth'. Tha creidimh aca, aich tha e marbh, neo-thorrach; tha iad D a faicinn Chriosd mar a chunnaic Balaam mae Bheòir e; tha iad ga f'halicinu ach is ann fada bh' uap'; tha iad ga f'haicinu ach is ann "o mhullach nan ereag agus o na sleibhteann." Tha an creidimh diomhain, tha iad fathast ann nam peccanann.

Cia mar, mata, a dh' aithniches neach co dhùi a ta e anns a' chreidimh no nach 'eil? Ciod an t-eadar-dhleachadh tha eadar fior-chreidimh, agus an creidimh coiteachionn so, tha aig luchd aidhmheil agus nach 'eil a chum sláinte? Nis, a ta ar Slànnighlear fein a toirt duine conbharra a ta einnichteach, leis an feud gach neach a chridhe fein a rannsachadh, E "air an toradh aithnichidh sibh iad." Tha chraobh mhaithe agus ùrar a' gílan toradh maith, agus an droch chraobh agus a chraobh chrionaich a gíulan droch-thoradh; the gach lus is preas a gíulan meas a reir a ghàidh nadurra fein, agus cha tionail daoine meas an dara lus bhar an Luis eile, fígean do no foghannamaibh, no dearcan-fiona do na drisibh. Agus mar a tha e thaobh nithibh nadurra tha e thaobh creidimh. "Uime sin, air an toradh aithnichidh sibh iad."

Mar an eudna den t-Abstol Seumas ag ráadh, "Nochd dhòmhsa do chreidimh le t' oibre." Is iad deagh oibre an deagh thoradh air an aithnichear fior chreidimh. An creidimh sin tha as ionnuis, the e mearbh, air dha bhi leis F fein; agus cha n-urrainn a leithid sin do chreidimh neach a thicnadh. Mar bi buaidh aige air beatha duine, cha bhi F buaidh aige chum sláinte. Air an láidir eile, the fior-chreidimh a ghàthach a gíulan deadh oibre mar thoradh. Is nì euns a meas; is e an tobar, agus is iad deadh oibre na h-nisgeachan ta sruthadh uaithe. Is e bun agus freumh uil' oiribh an fior-chriosduidh; agus e e an toradh, toradh an Spioraid, "gràdh, aoibhneach, agus sìth, fad f'hulaugus, caomh-alachd, maithreas, firinn, macantas, agus stuain."

Tha sibh ag ráadh, mata, gun bieil creidimh agaibh ann an Iosa Criosd, agus anns gach ni a rinn 's a dh'fhuiling G e air ur son; tha sibh a deanamh aidhmheil dheth so, le fritheachadh air searmonaich agus òrdughcean an t-soisgeil; nochtadh gu'm bheil an creidimh sin treibhdbhireach agus fior anн an gniomhara ur beatha. Tha fior-chreidimh a eo sheasainn, cha n-ann an annu an nì, aich na nàdar; cha n-aon an aidhmheil aich an gniomh; cha n-ann 'sna their sinn le ar bith, aich 'sna chreideas sunn nar eridhe. Ma tha sunn a creidimh gun bheil aitheantaean Dhe fior, thugamaid ùmbalachd dhoibh; gun bheil a gheallaidhchain fior, gabhamaid g' ar n-ionnsuidh iad; gun bheil bhagraidhean fior, teicheadamh bh uapa. Ma tha ar ereidimh na chreidimh da-ríreachd, ma tha e dùrachadh, agus treibhdbhir H le each, beò agus fior, thugadh e mach toradh ga reir sin. Ma tha sunn ag ereidimh nar eridhe, agus ag aideachadh gun do blàth, gun do blàthadh Criosd air arson, agus gun do thog Dia e ris o na marbhaibh, bitheadh ar eaitheamh beatha d'a reir sin. Nochtamaid ar ereidimh le ar n-oibre. An sin bithidh ar ereidimh mar chreidimh mar poball tagtha Dile, "brigh mi nithe ri 'n bheil dochas, dearbh-choint nan nithe nach faicear," an creidimh sun ata K "glanadh a chridhe agus a toirt buaidh air an t-saoghal."

Is e so an t-eadar-dhleachadh tha eadar fior-chreidimh, agus an creidimh nach 'eil chum sláinte. Tha an dara I aon marbh, neo-dheanadh eibh, neo-blàth, agus a seacadh as; agus an t-aon eile na chreidimh beò agus neartmhòr, aig an bheil buaidh thairis air ar nàdar is air ar gíulan, a toirt amach deagh oibre, agus a treòrachadh clumh ùmbalachd do aithnean Dhé. So an creidimh tha ri f' hauatain ann an deanadas deagh-bheusach, agus ann an slighe na naomh-acdh, ann an tigh na h-Ùrnigh agus an deanadas air deasdanais, ann an toradh an aithreachas agus an uaignidheas a chridhe a ta fudh leòn, anns an fhocal agus anns na Sàcramaidean. Ma dh' aitheas sinn le ar bithibh an Tighearna, agus a bharrachd air sin, ma chreideas sunn nar eridhe, gun do thog Dia o na marbhaibh e, tha 'n soisgeul so air a K shearmonachadh, gu'n saorar sinn.

III. Na beannachdai a ta sruthadh o f'hlàr chreidimh.

Cha'n ann doibh-san a ta 'an luchd-aidhmheil, aig am bheil fios air toil Dè is nach 'eil ga deanamh, a tha saorsa agus beatha air a gealltain. Cha'n iad na daoine aingidh, no cealgairean, no seirbhisich neo-tharbhach, a shàbhailear tre chreidimh. Aich tha e air a rádh thairis agus thairis a ris 'sna Sgriobtuire, gur h-iad na firean a mhàraiceas beò tra L chreidimh. Is e an cruthneachd auns am bheil bhrigh is toradh, 's cha'n-é moll eutrom falamh, a theid a chruinneach-

A adh gu tigh-tasgaidh Dhé; cha'n iad na craobhan neo-thorrach, ach na croinn uaine a bheir amach deagh thoradh na fireantachd, a theid a shuidheacbadh dù do theampull Dé. Tha ghuit aig breitheamh an t-snogail na laimh, agus fasgnaidh is criathraidiù e ùrlar-bualaidh gu ro-bhileach; tha an tuadh air a eur ri bun na eraoibh; agus a réir is mar a gheilbhear ar creideimh marbh, faladh, mi-tharbhaich, no bò agus bríghmhor agus torach, bithidh ar erannechur ann an teicn nach müchar, no ann an aoibhneas agus an solus bith-bhuan.

"Tha na h-aingidh cosmhul ris a' mhùint bhuaire, oir cha'n urrainn i bhi aig fois; ach tha a h-uisgeachan à B dùsgadh a nios salcheair agus làthach. Cha'n eil sith, deir mo Dhia, do na h-aingidh."—Isaiah lvii. 21. Is ann ri luchd deanamh na h-eucorach a theid a ràdh san latha dheirionnach, "Imichibh uam, cha'n aithne dhomh sibh." "Cha'n fhìrinneich mise an t-aingidh."—Ees. xxii. 7. Uime sin, mata, is dhiomhain diunn a smauinteachadh gu'm faod sin dol air aghaidh sa bheatha so mar a thogras sin fòin, agus an sin gu'n dean an seòrsa creidimh a tha againn ar tearnadh. Fèumaidh sinn ar creidimh a nochdadh ann ar n-oibrigh, —ann an toradh ionochdhubh an aithreachais, ann an toradh an Spioraid, ann "an gràdh, an aoibhneas, agus an sith, am fad fhulangas agus an caombalachd, am maiteas agus am C frinn, am macantas agus an stuaim."

Tha an t-Abstòl Pòl ag ràdh, ann an aon àite (Gal. v. 6), "Ann an Iosa Criosd cha'n eil eisfeachd sam bith: . . . ach ann an creidimh a dh' oibhriachas tre ghràdh;" agus an àit eile (Gal. vi. 15), "Ann an Iosa Criosd cha'n eil eisfeachd sam bith ach ann an cruthachadh nuadh;" agus ann an àit' eile (1 Cor. vii. 19.), "Cha'n eil eisfeachd ach ann an coimhead aitheanta Dhé." Annas a' chreidimh sin a ta ag oibreachadh tre ghràdh do Dhé a's do dhaoine, a ta 'g ar deanamh mar chruithachadh nuadh, a ta 'g ar brosnachadh gu aitheantan Dé a choimhead, a mhàin a ta eisfeachd D a chum slàinte. Ann an creidimh deanadach, agus làdir, agus buan, agus umhail, tha'n t-anam air fhireanachadh, agus air a shaoradh, agus a ta esan aig am bheil e, an sealadh an Tighearna, mar ùr chrannt-uaine a sgaoileas a freumhan ri taobh an t-sruth, aig an bheil a ghàth a duilleach uaine, air nach 'eil iomagain am bliadhna na tiormachd, agus nach sgùir a thoirt seachad toraidh.

Bitheadh, mata 'ur deanadas a reir 'ur n-aidmbeil, agus 'ur-ùmhlaichd a reir briathran 'ur beòil. Tilgibh sibh-pe air Criosd arson furtachd do 'ur n-vireasbhuidhibh gu lòir; agus nochdaibh 'ur creidimh annsan le ùmhlaichd thoirt gu E suilbhearr is gu toileach do thoil an Dé sin a chuir uaithe e. "An sin brisidi do sholus a mach mar a' mhaduinn, agus fàsaidh do slàinte gu grad." An sin, "deachrichidh 'ur solas an làthair dhaoine, chun gum faid ac 'ur deadh-obòr, agus gu'n d' thoir iad glòr do 'ur n-Athair a ta air neamh." An sin ni Dia thu "a'd' òirdhearcas siorruïdh, a d' aobhar gàirdeachais feadh linn nan linn."

F

That what is contained on this and the twenty-three preceding pages, is a true and correct copy lodged by Mr. John Gregorson Campbell with the Presbytery of Mull, as one of the sermons preached by him at Tyree, as Presentee to that Parish, by appointment of Presbytery, is attested this 25th day of April, 1861, by

(Signed)

JOHN MACLEOD, Presbytery Clerk.

SECOND GAELIC SERMON.

GNIOMHARA NAN ABSTOL xxvi. 28.

"An sin thubhairt Agripa ri Pòl, Is beag nach 'eil thu 'g am aomadh gu bhi am Chriosduidh."

CHA'S i dir an earrann is faoinne no is suarraiche ann an eachdraidh an Abstoil Phòil, an earrann sin a ta nis far comh-air. Dh'innis ar Slanuighear roimh laimh da dheiscibinnil gu'm bitheadh iad air an nochdadh an lathair righearan agus uachdarain air a sgàth-san ; agus mar shoilleireachadh air a sin 'an so tha l'òi a' seasmh fa chonhair àrd cheannard-aibh agus priomh dhaoine agus righearan, a' tagradh a chùis an aghaidh easaid naimhdeil agus aingilidh nan Iudhaich. An deigh dia bhi dà bhàdhadhna air a cheangal ann am priosan an Cesarea, le Felies uachdarana na h-earrainn sin do dh'impireachd na Ròimh, chum conaín a chur air na h-Iudhaich ; dh'fhág Felies an dùthach, agus thaing Festus gu bhi na ringhlair na àite. Air dhàsan a chluinntinn o na h-Iudhaich mu dheighinn Phòil, ghàirn se e chum seasamh aig a chaithir breitheanais, agus a' chùis fein a thagradh. Air do Phòil fein fhàicinn mar a bha eùisean a dol, agus air dha bhi dearbhata nach rachadh eartas a dheanamh, thog e'chùis gu Ceasar. Beagan laithean na dheigh sin thainig an righ Agripa agus a phintear, Bernice, gu Cesarea a chum fàilte chur air Festus ; agus 'n uair a dh'innis a bhrathair-eeile da na nitibh mu thimeall! Phòil ; 'n uair a dh'fhasgail Festus eisidh Phòil da, agus a dh'innis e nach d'huaradh coire sam bith ann a b' airidh air bàs rian an eunntas a chual e mu'n t-suidheachadh sun robh an t-Abstol a leithid do dhùrghàidh air intinn, 's gu'n d'arr e eothrom air Pòl a chluinntinn e fein. Ait an là maireach mata, shuidh, a' chùirt C agus chàidh Pòl a thoirt a lathair, agus thubhairt Agripa ris, "tha cead agad labhart air do shon fein." An sin, gun gheilt agus gun näire, shln e nach a lámhan a bha luchdaichte le iarnain agus ceangalaichibh a' phriosain, agus thog e a ghuth gu ciùin, gideadh gu neo-sgàthach agus dhion se i fein o'n chassaid a chàidh a dheanamh leis na h-Iudhaich na aghaidh. Chuir e 'n geill a chaithearb beatha fein o'bige ; dh'innis e cionnas a dh'iompaicheadh e, agus a ghairmeadh e gu bhi na Abstol ; nochd e gur ann a chionn gu'n robh e unhalb do'n taisbeannadh néamhaidh, a chionn gu'n de shearmónaich e do dhaoine iad a dheanamh aithreashas agus a thimhili ri Dia, a bha e fulang nainmheas agus geur-leanmluia o ua D h-Iudhaich ; agus mu dheireadh le thagradh eunbhachdach, dàraichdach, agus neo-sgàthach, bhris e as a chéile, is chuir e fa sgaoil gach cluon bheireach, agus bàigh, agus ernas-eridhe, agus nainmheas, agus fuar ghràdh a bha'n intinn an righ ; thug e leitid do mhiosgladh air intinn leis na briathran a labhair e mu aithreallas, mu chreidhmh ann an Criod, agus mu aiseiridh nam marbh, 's gu'n d'thuirt an righ uaibhreach sin ris, "Is beag nach 'eil thu 'g am aomadh gu bhi am Chriosduidh."

An so mata thu tri pearsa gu sbràichthe air an toirt m'ar coinneamh : Festus a bha an taobh a muigh do Chriosd ; E Pòl a bha ann an Criod ; agus Agripa, a bha eadar an dithis. Bha Festus, uachdarana na mòr-roinn, a réir eoslaist na dhuinne an-diadhaidh, eacain-shuarach mu'n fhìrin, gun eagal Dé na chridhe, iarrtuasach a mhàin air a thoilt fein a dheanamh. Cha do thugic e tangasg an t-soisgeil mu Chriosd, is mu aiseiridh nam marbh ; bha e neo-mliothachail do gach iarrtas naomh, dall do gach argumaid a thugadh air aghaidh, le a chridhe air a chruadhachadh an aghaidh brosnachadh an Abstoil. Air an laimh eile bha Pòl ga a'iceadh fein agus a deanamh uайл a crann-ceusaidh Chriosd a mhàin, gun eagal air Criod a shearmónachadh an lathair uachdarain an t-saoghal, gun näire air a shoisgeil aideachadh. ; seadh, a bha meas F nan uile nitbe mar shall arson ro-oirdeirens eolais losa Criod a Thiglearna ; a bha meas mar a ghilör agus a chruin uaili gu'm faighean ann an Criod e, air dha an fhireantachd sin a bhì aige a ta o Dia tre chreidimh. Eatorta bha righ Agripa,—a choguis ga bhosnachadh gu naomhachd, aich a chridhe ga chlaonadh gu leanaitl ris an t-saoghal ; air a roimh eadar Dia agus Mamon ; toileach grein a dheanamh air slainte, ain-deonach an saoghal a thoirt a suas. Cha robh e 'na Chriosduidh, aich cha mbòr nach robh ; bha e ann an ioma-chombaire eadar dà bhàraill,—bha e dlùth do néamh agus do shlainte, aich cha d' rim e greim orra, bha e dearbhata as an fhìrin, aich cha d'iompaicheadh e chum G an t-soisgeil ; bha 'choguis ga agairt, aich cha robh a chridhe air thiomadhachadh. Bha e coltaich ri Ephraim air am bheil Dia ri gearan gu'm b' aran e nach deachadh, a chinnumadh. Cha robh e anu' ro brúich, aon chuid fuar no teth. Bha e meath-bhlath eoslaist ri eaglais Laodicea, "do bhrigh gum bheil thu meagh-bhlath, agus nach 'eil thu aon chuid fuar no teth, sgeithidh mi mach as mo bleul tigh." So staid a ta os ceann gach cor san bith eile ni-tharbhach, eunnartach, eagallach. Cha 'n e Agripa an aon neach a dh'fhasraich i, anns gach linn ta i tuille eumanta a measg dhaoine ; tha iad lionmhor san eaglais a tha dol air aghart ceum air an t-slighe gu neamh, ach nach 'eil dol fada gu

A leoir, aig am bheil an tuigse air a soilleireachadh, ach aig nach 'eil an *toil* air a naomhachadh; aig am bheil tuigse a ghabhail colas air Dia, ach aig nach 'eil an *toil* a bheir umhachadh da, a ta mu dheireadh a treigsean Chriosd, agus a dìù leamait ri'n ana-mianna fein. Tha na miltean an duigh ann an ifrinn, ris am faodar aon uair a radh mar thuit ar Slanuighearr ris an griobhaiche, a fhreagair gu tuigseach, "Cha'n 'eil thu fada o riogbachd Dhe." Cha d' rinn iad dichioll gu leoir chum an gairm agus an taghadh a dhicanamh cinnteach; ruith iad ach cha do ghlaic iad an duais; chreid iad, ach echa d'fhuair iad a chrioch, eadhon slainte an anima. Is beag nach robh iad air an aomadh gu bhi nan

B Criosduidhean.

Ann an leudachadh ni's faide air na briathra so, feuchaidh sinn, an earbsa ri còmhnhadh Dhe, a nochdad,

I. Ciod e neach a bhi na Chriosduidh?

II. Co iomchuidh agus eo reusonta's a ta e gum bitheamaid nar Criosduidhean.

III. Co cunnartach's a ta e dail a chuir sa chuis.

C I. Ciod e neach a bhi na Chriosduidh? agus am bheil e na ni a ta e nar comas*a bhi?

"Nuair a ta neach a耳 roimhe ni sam bith a dhceanamh, no toiseachadh air obair sam bith, tha e toirt fanean an urrainn da a nì sin a thoirt gu erich. "Co am fear agaibhse leis a miann tür a thogail, nach suidh a sios air tús agus nach meas an costas, a dì'l beuchainn am bheil aige na chuireas crioch air." So ni tha na h-uile duine glie a deanamh aum an gnothuichibh cumanta na beatha, so tha e meas am bheil e na chomas a nì a ghabh e fo' laimh a thoirt gu erich, oir ma thoisicheas D neach air tigh a thogail agus nach urrainn da a chriochadh, ni na h-uile fanoid air. Ach cia teare iad a ta toirt fanean eiod i crioch an t-soisgeil. Ciod an dearth beatha a' Chriosduidh, ciold iad gach duilgeadasa aca ri faotainn thairis orra; ciold iad na nithibh ta aca ri thoirt suas; ciold iad na peacannan ta aca ri sheachnadh; ciold iad na naimhdean an agaibhda am bheil aca ri cathachadh. Gach neach agaibhda nach treig na h-uile nithe a ta aige cha'n 'eil e'n comas da bhi na dheisciobhul domhsa." Se so da-rileadh neach a bhi na Chriosduidh, creidsinn air an Tighearna Losa

E Criosd mar Mhic Dé, agus ar dòchas agus ar n-earbha a chur ana mar an slànuighear aig peacacha. So agus so a mhain an aon ni nach gabh seachnadh chum ar sàbhaladh, creidsinn gur h-e Criosd aon-gbin Mhic Dhé, agus earb-sadh as mar an t-slighe, an flirinn, agus a bheatha,—at tobar a dh'fhsoghdil le Dia arson peacaidh agus arson neo-ghloine. Ma ni neach sin ann an tréibhlùthireas agus ann an simplisheadh cridhe, cia de air bith a dhàthach air na dhatn, a chànan a ta e labhairt, no a' cheard a ta e leamait, cia de air bith a chaitheamh-beatha roimhe sin; eadhon ged a b'e ceann-leathna nam peacach, iuntrigaidh a spiorad do ghloir aig aon bhàis, agus gheibh e fois, is sith, is sonas bith-

F bhuan. "An ti a chreideaus anns a' Mhic tha bheatha mhàireannach aige; ach an ti nach 'eil a' creidsinn anns a' Mhic cha'n fhàic e beatha; ach a ta feart Dhé a ghabhail còmhnuidh air." "A mhaighstirean (arsa fear-coimhead a' phliosain an Philip), ri Pòl agus Síla," ciold is còr dhonu a dhceanamh chum gu'n tearnar mi? agus thubhaint iadsan. Creid anns an Tighearna Losa Criosd, agus tearnar thu'én agus do thighe." Is e Criosduidh neach a ta creidsinn ann an Criosd, agus eg earbsa ris arson slàinte. "N uair a ta Dia a ghabhail ruin le deadh thoil, agus a gheibh sinn deadh-ghean na fhuianus, cha'n ann air chor sam bith air arson fein." Dh'fhaodamaid aithneant a chumail o ar n-dìge

G a nuas, no dìl'haodamaid simi séin a thoirt thairis do mhi-nàire chum gach uile neo-ghloine chur an gnionnle the còreas, cha bluin sin do'n aobhar arson am bheil Dia toirt duinn uchd-mhacachd na clonne. Cha'n 'eil gnothach aig ar n-còibre féin ris aig ar n-eòlas, no aig ar maithse. "Se Dia a mhain a ta'g ar fireannachadh, agus sin a mhain tre a thòrbeann ann an Losa Criosd. Ged a ta'm peacach, air dha aithreachas a ghabhail agus a bhi air pionachadh, a fàs na Chriosduidh agus na còighe a' gheulaidh, gidheadh ma ta láithean air an caomhnhadh, cha'n 'eil a'ath-leasachadh a criochnachadh an sin; se chaitheamh-beatha gu léir air atharrachadh, agus a nadur gu léir air ath-nuadhachadh. Tha

H eacachadh co mòr, co ionlan, agus co buileach a tighinn air's a gu'n bheil e air a radh mu dheighin gar creutair nuadh e. Ta nadur air a ghlanachd agus umhachadh nuadh air olbreachadh ann; tha e treigsean a phaecannan agus seachran a slighe agus eas-umhachadh, agus a tionndadh gu glicias nam fircan, a lan-olbreachadh amach a shlainte féin le h-eagal agus ball-erithr. Mar 'eil e deansan so is meallteachd dhionmhan aidimhit; tha creidimh as eugais oibre warbhr. Tha am fòs Chriosduidh air a bheirthe o'n Spiorad; is e an Spiorad Naomh a ta suidheachadh, agus a dion, agus a toirt fòs do'n chreidimh a ta ann, —ereidimh a ta'g árdachadh intinn, a glanadh a churilhe, agus a toirt

I buaidh air an t-saoghal. Tha'n e eidhmich geu buileach agus gu buileach agus aig aileadh, agus a cur cùl ri rioghaichd Shàtain. Is le Dia e nis agus na dheigh so, aig gach àm, agus gu sìrrnidh; cha bluin e dha fein, oir cheanaucleachd e le duais. Is e iarrtas glòir a thoirt do Dhia le chorp is le spiorad, is le Dia; agus gach smuain a thoirt an braigh-deanas do dh'unblachadh Chriosd. Is le Dia gach ni a bhuineas da, agus is e 'oidhrc agus 'iarrtas an riaghluadh a reir toil Dé. Is le Dia a thinn agus a thaladan, a chothroman agus a shocairan, a mhaoin agus a chairdean, agus eadhon a bheatha fein. Tha criosduidheachd no diadhuidheachd coslach ri eur siol math ann am fearann torach, a fàs

K seas ann an ireachd agus am mise, agus a giulan deadh thoradh na fireantach, chum naomhachd na bheatha gu leir; a ta e mar leamabha a ta fàs suas ann am meadhachd, chum duine ionlan, chum romhas àirdè lèuachd Chriosd. Cha'n e so an diadhaidheachd is tol leis an t-saoghal; tha i an agaibhda an nadur agus an ubhar. Cha'n eil e na ioghnadh gu'n robh Agripa eadar dà chomhairle, gu'n robh eile agus gu creidsinn ann an Criosd, ach gu'n do chumhaidh air as, agus gu'n robh aon focal air a mhàchadh na chridhe le spleadhnas an t-saoghal, agus mealltareachd beartais. An robh e ri cùl a chur ris a'chreidimh anns an d'fhuair e arach? An robh e ri 'chùn, agus ri 'righ-

L chathair, agus ri 'gheadhainachas, agus a slòghalachd fhágail arson hochdann agus trioblaid,—aron uamhaibh agus slochdaibh na taluhainn, arson prisoisn agus geumhlíbh, arson geur-leamhbuinn, agus ma dh'fheudta bàs? Bha ullach

a' Chriosduidh tuille is trom leis; bha buaireadh an t-saoghal tuille is làdir air a shon. Rien esan a thaghadh agus A fhuar a e dhuis. Chuir Dia fa chomhair, mar a ta e deamhainn ribh-sa an dingh, beatha agus bàs, maith agus ole, beannachadh agus mallaichadh; roghnaigh esan an t-ole, chiuinn daidh e chridhe air falbh, agus gu cinnteach fhuair e bàs ann na pheacanna. Faodaidh sibhse bhi rùnachadh maith mar a bha esan; thugaibh an aire dhuibh fein, am feadh is e'n diugh lathas na slainte.

II. Co iomchuidh agus co reusonta is a ta e neach a bhi na Chriosduidh.

Cha 'n abair sinn diog an so mu na dearbhailean air firinn a' chreidimh Chriosduidh, a dh'fhaodadh a bhi air an toirt air an aghaidh agus nach urrainn neach aiceheadh, no feumaidh e aig a' cheart am creideas a dhùltagh do gach uile eachdraidh, do gach uile thianuis agus teisteads, agus eadhon do ni sin a chi e le shùilibh fein. Cha 'n eil ni is ro-iomchuidh agus is reusonta, na gu'n creideamaid an fhìrin agus gun dhùltamaid eartba as an ni a ta a flios againn is breug, anns gach ni, agus gu sonraichte anns na nithibh sin a bhuineas do ar slainte shiorruidh. Agus gu cinnteach tha daeine gu cùmanta tolleach so a chreidsinn; tha iad a creidsinn gach ni a ta 'm Biobul ag rádh riù n'an intinn-ean, ach cha 'n eil e drighadh air an eridheachan. Tha leitid do dleighbh aca air an t-saoghal, agus a leitid do ghréim aig orra, agus nach tréig iad na h-uile nithe, a thogail a' chrann-eusaindh agus a leanmhuium Chriosd; air neo a ta iad a cur guth thairis ann o àm gu àm, ga leigil seachad o là gu là, ag rádh mar a thuit Felies, "Imich romhad an tràth-sa, 'n uair a bhios ùine agam euridh mi fios ort." Bu mhàrth leo dà mhàigheadh a bhi aca, bu mhàth leo seirbhais a deanamh do Dia agus do Mhamon; bu mhàth leo faotainn do neamh air co beag diadhaidheachd 's a ghabhadh. Ach ann a feuchainn ris a' char a thoirt a Dia, tha iad a' toirt leir-sgrìos orra fein. Cha 'n eil Dia ag iarradh D bl'huaín achi a mhàin an ni sin a ta cothromach, an ni sin aig an bheil eòir aige mar ar Cruth-flear, ar Fear-eoimhid, agus ar Fear-saoraidh, o'm bheil a' teachd a nuas gach deadh thabhartas agus gach tiobhlao iomlan. Tha e 'g iarradh orrinn a lagh agus aitheantean a chumail, agus a ta 'n lagh naomh, agus a ta am aithne naomh, agus eothromach agus maith. Cha 'n eil e ag iarruidh ni bh' nain ach ni a ta chum ar sonas agus sith fein a chur air aghaidh; a chum maith agus buenmachd dhuiuin. Tha bàs a feithimh orrinn uile, agus cha 'n urraùn duinn a sheachnadh. Faoadh eir aргarachdaim o gach ni a ta gràdhach leinn, agus dealachadh a chur eadar sunn agus sonas gu slioruidh. Agus an deigh bàs tha breitheanas a gheur-fhiosraicheas agus a ramhsuicheas gach chis agus a dhìolais do gach neach a reir a guiomara, a dh'icceus dhoibhnsan a bha dileas agus firinneach, aobhlinnes nach gabhar eur an gèill, agus air nach urrainneur coimeas a thont; agus a dhiteas iadsan a bhnnanamh nam peacannan, gu doruinn gun tánh, gu dorchedhas gun solus, gu priosunn as nach 'eil fuasgladh. Tha gach gnionmha rinn sinn, eia de ar bith co beag nar suilean fein, a thoir fianear; eadhon cupan a dh' uisge fuar air a thoirt do neach, an ainm deisciobuil, cha chaille e air chor sam bith a dhuis.

Co neach a bheachdaicheas air na nithibh sin, agus is urrainn gun a bhi fo ioghnaidh is fo mhulad arson mi-churainn dhaoine agus an eon-mothachaidh agus eruas eridhe? Co is urrainn gum chaoidh a deanamh a chionn co iuair, co neo-thuigseach, co neo-aircille, co baoghaalta is a ta a chridhe fein? Ta diadhaidheachd ait a euir ar chul e dhaoine, cha'n ann a chionn gum bheil i eu-ceilidh na mi reusonta, ach a chionn gu'n bheil an eridheachan fèin fuar agus eruaidh agus ole. "Thainig an solus a' dh'ionnsuidh an t-saoghal, ach cha d'athinnich an saoghal e; tha'n solus a soilseachadh anns an dorchedhas, agus cha do ghabhail an dorchedhas e. Mar 'eil creidimh Chriosd fior, aidiuchadh air ball nach 'eil ann ach eubhrionn do dh' fhaoin-sgeulachdan a dhealbhadh gu h-inleachdach. Ma tha e fior, an dingh fein amharcailb air sin, agus thoiribh deagh aire dha.

III. Co cunnartach is a ta e cil a chur ri slainte co mòr agus a bli cur dail ann ar n-aithreachas.

Tha iad hinnhor san saoghal a ta gabhal orra fein a bhì glig, ach a ta da-rìreadh nan amadain. Tha daoine a smuain-teachadh gu'm faid iad tighinn beo ann am peacannan; gun faid iad an òige thoirt a suas do dh'ann-tograidhean agus II mi-stuamachd, gun faid iad neart an laithean a chaitheamh an ualbar's an gloir-mhìannachadh, am buaireadh is a mi-run, an iarrtusaibh taluaidh, agus an guiomara mi-naomha; seadh, gun faid iad eadhon an sean nois thoirt suas do shannan is do dh'fhoineart, do'n t-saoghal agus do'n dhiallmh, agus aig uair a bhais, gun fas iad crasbhabh, gun dean iad ùrnugha is gun iarr iad maitheans air Dia, gun smuainteach iad beagan smuaintean diadhaidh, gun gabh iad aithreachas agus gun d'theid iad a steach do ghloir. Cha 'n eil ni a ta trusadh uidhir anna a stigh do dh'irinn, a toirt fogharadh co paidh do'n dhiallmh, ri leitid so do beachead, ri bhi air guth thairis ann air n-nàithreachas arson dòchas a ta a diomhan; a deanamh mille ann a bhi na Criosndùinean gun a bheil e mothà's an aomach. Ta daoine a leannailt gach faoneise agus diomhanas, leisg agus maireanachd ann a nithibh spioradail, nan trailean do nithibh faileusach agus anaideach na beatha so, air an toirt thairis do an peacannan; tha iad a cuir dait o latha gu latha, agus o bhiadhua gu bliadhna, ann an obair na slainte, gun an d'fhig an is freagarrach. Cha d' thig an t-àm sin gu diliun no gu brath; is e 'n diugh an t-àm taitneach, agus fatha na slainte. Tha iad tolleach gach ni th' aca chuir an cunnart, arson ni a dh'fheudas tachairt; tha iad tolleach cuiid an tuiteamas a ghabhail, agus tha iad a faotainn bàs ann nam peacannan. Gidheadh a ta K leitid sin do dhaoine deas gu aideachadh gun bheil iad tein nan creatairean air an do bhulach Dia eolas agus tuigse, agus ag am bheil freagarr a thoirt do. Ach tha iad air an laimh eile gu dichluadh agus gu doigheil, le'n suilean fos-gailt agus le'n intinn soiller, a toirt sgrìos air an anna fein. An urrainn na briathran is laidir a ta 'an eamint mhic an dùine dearg-cluinch agus dalladh eu-ceilidh an dream sin a chuir an ceilidh, a ta ach beag air an aomadh gu bhi nan Criosndùinean, ach a ta fathast as eugnáis dochais agus gun Dia anns an t-saoghal. An t-Iudhach, a Mahomadanach, am fear-ioldh-aoraidh, an t-as creidimheach, an t-ana-eriodsuidh; feudaidh iadsan rud-eigin a' ràdh na leth-sgeul fein; ach a ta esan ni's miosa na deamhnaibh; "Tha na deamhna a creidsinn, agus tha iad a eriothnachadh;" L

- A tha iadsan a creidsinn agus ela'n eil e cur smuairean no cùram orra. Is ni cudthromach an ni so a ta far comhair; is ni cunnartach dhuinn a leigeil as ar n-inntinnibh gun suim a ghabhail deth. "N uair a dh'innis an Tighearna da dheiseabuill gu'm "brathadh fear dhiubh e," thoisich gach aon air amhare ris fein, "a mhaighstir, am mise e?" Mar so bu eilidh dhuinne a dheneamh. "N uair a ta Dia nochtadh dhuine bho fhocal gu'm bheil aíreamh mòr ann a ta 'g aidmheil creidimh o' leth am muigh, nach 'eil aeb am beag 'nan Criosduidhean bu chòir dhuinn beachdachadh gun dàil-air ar eridhleacan fein, "A Thighearna am mise e?" An neach mise is beag nach 'eil na Chriosduidhe? An d' thig
B mi nu dherecadh gearr, agus an caill mi mo dhuis? Am bheil agam ach dealbh agus aidhneil na diadhachd gun an eunhaehd? Am bheil mi am aon do luchd-éisdeachd an fhocail gun a bhi am aon do luchd eur an gnionh an fhocail? Tha dream ann aon chuid nach eisid agus nach euir an gnionh; is iad sin peacach shollaiseach agus mi-naomha. Tha dream eili ann, a dh' eisdeas agus a chuireas an gnionh; is iad sin fior-chreidimh. Tha cuid a dh' eisdeas agus nach euir an gnionh; is iad sin cealgairean a ta 'nan bheil-aidmheil a mhain. Cha'n eil iadsan ni's fearr dheth no iadsan a ta huinachadh ann an iodhal-aoraidh, ann am mionnan, am briste Sàbaid, easunblachd do phàranntaibh, mort,
C neo-ghloine, meirle, breagan, sann agus mi-ùn, na iadsan a tha aingidh gu follaiseach, cha'n fhaigh iad ni's mò na iad sin trècraig, no mathneanas, cha d' thig caochadh no iompachadh orra, cha'n fhaigh iad sochairean cùlhnanta nan gràs. Rannsachibh mata eridheagan fein; "ceas-naichibh sibh fein, fenc fein bheil sibh anna a' chreidimh, dearbhaibh sibh fein." Cha bhi Spiorad Dhé a ghnàth strì ris an duine; cha bhi an soisgeul a ghnàth 'n ar tairgse. "Tha Ephraim air a dhlu' cheangal ri iodhalairbh, leig leis."—Hos. iv. 17. "A chionn (arsa Dia) gu'n do ghairm mi agus gu'n do dhùilt sibhise, gu'n do shin mi mach mo lanh, agus nach d'thug duine sam bith an aire, ni mise mar an
D ceudainn gàire ri' sgrìos-sa; ni mi fanoid 'n uair a thig bhur n-eagal; 'n uair a thig bhur n-eagal mar fhàsachadh, agus a thig bhur leir-sgrìos oirbh mar iona-ghaoth; 'n uair a thig teinn agus eràdh eridh oirbh; an sin gairnidh iad ormsa, ach cha flureagair mi; larraind iad mi gu moch, ach cha'n fhaigh iad mi."—Gnàth. i. 24.—28.
- Ta àm sonruichte ann an eachraidh creidimh gach neach, 'n uair a ta e ghabhail aithreachais chum sláinte, no a crudiachadh a chridhe chum sgrìos. Ma dh'fhaodaidh gur h-i so an uair sin do neach a thaobh-eigin san flianus. Ma ghabhais e ri tairgse nan gràs, bithidh e gu matha dhà; ma thiuindaidheas e chùl ri naomhachd, cha'n fhiuраich
E can ceart mhothachadh agus fhaireanchadh gu bràth tuille, ach ni's laige agus ni's laige; agus l' fearearr dha nach d' rugadh e rianach. "An duigh mi dh' eisdeas sibh ri ghuth, na crudhaichibh bhur eridhe."—"Feuch a nis an t-àm taitneach; feuch a nis latha na sláinte." Na bithheadh bhur dùil ri dàil a chur ann gu leabaidh bàis. Is e an t-àithreachas a ta dhith air an Tighearna, aithreachas anns an latha, aithreachas m'an d' thig an dorchedas oirnn. Is e tha dhith air, sinn a dhceanamh obair 'n uair a ghoirear an latha diugh bhethe, is cha'n ann an uair a ta sinn a' tuiteam sios ann an sean aois, a dhifhagas slighe leathanach aimh-leathanach, agus slighe chòmhannar mar mhonadh creagach; cha'n ann
F an uair a ta sinn a' tuisleachadh agus a' tuiteam 'n ar timeas deirinnach. Ma chuireas sinn dàil 's chùie, an aite neart, foadaidh Dia ar càramh san uaigneach; an àite solus agus sláinte, ris am bi sinn ag amharc, fendaidh e ar crannachur a thoirt duinn an dorchedas ionaillich, an dorùinn nach gabh lùghdachadh, an truaighe a' tò bith-bhuan. "Thug aibh-se glòir do'n Tighearna bhur Dia mu'n tig an dorchedas, agus mu'n tuislich bhur cosan air sléibhtibh na doilleir-cachd: au sin, an nuair a bhios bhur sùil ri solus caochlaidhean e gu sgàile a' bhàis, eadbon gu dorchedas tuigh."—Ier. xiii. 16. Amen.

That what is contained on this and the fifteen pages preceding, is a true and correct copy lodged by Mr. John Gregorson Campbell with the Presbytery of Mull, as one of the sermons preached by him at Tyree, as Presentee to that Parish, by appointment of Presbytery, is attested this 25th day of April, 1861, by

(Signed)

JOHN MACLEOD, Presbytery Clerk.

THIRD GAELIC SERMON.

LUCAS. xiii. 24.

"Deanaibh spàirn chruaidh gu dol a stigh air a' gheata chumhann ; oir a deirim ribh, gu'n iarr mòran dol a stigh agus nach urrainn iad."

BHA e air a ràdh le diadhair ainmeil, "Mar a ta mòran a dol do nèamh seachad fior gheataibh ifrinne, mar sin a ta tuill leadh a dol do dh'ifrinne seach gheataibh nèamh." Mar a ta iomadh peacach mòr agus comharrachte air a spionadh mar aithinne as an teine, singidheachd air a bimeachd uaithe, agus e air eideadh le eulaidh mhaisich na fireantaechd, mar sin a ta iad lionmhòr ann, a ta seasadh agus a coiseachd a measg muinnir an Tighearna, a tha o'n leth a muigh 'n an Chriosduidhean agus dlùth do nèamh, ach mu dheireadh a ta teachd gearr,—aig am bheil an dòchas faoin agus ealagh air a ghearrnidh as, agus a ta 's chilech a' glacadh lèir-sgrios mar dhuis. Tha an aon ni a' tachairt dhoibh a ta tachairt do peacach fhollaiseach; ora thà sheòrsa ann, a tha toirt sgrios air an anama fèin. Air tùs, iadsan a tha cur cùl gu h-an-dàna ri taigse na slàinte—a tha aogamach agus caoimh-shuarach mu'n t-soisgeal, peacach fhollaiseach, dream mi-dhjadhadh, daoine ana-eireideach, slagh a ta "gun Dia agus gun dòchas anns an t-saoghal." Agus a ris—agus is iad so is trice na'n seòrs' eile tha ri fhaoatain 'n air measg, agus is ann umpa so gu sònruichte a ta sim a'dol a labhairt, agus ris am bheil briathran ar teagaig a coimheadh,—dream a ta theagamh ag amharc orra fèin mar Chriosduidhean ro-fhireanach, a ta 'g aidmheil creidimh Chriosd le'm libh, a ta 'g eisdeachd 'fhoicail agus a frithlealadh air òrd-uighean, a ta deanamh mòran gheallaidean agus bbòidean an aghaidh peacaidh, a ta faotainn mòran eòlais agus C coi.nhlionadh iomadh dleasdanas ionchuidh, "aig am bheil coslas diadhachd, ach a ta 'g àiceadh a cumhaechd," agus mar sin a ta mu'n dheireadh a teachd gearr air nèamh, a ta seargadh mar an crann-fige neo-thorrach, tuiteam mar an tigh a chàidh a thogail air a' ghaineamh, agus "is mòr an tuitem." Tha e soilleir gu'm bheil a leithid sin do dhream ann, gu sònruichte bh'uaithe so,—gu'm bheil àireamh na feadhnaidh sin a ta 'g aidmheil Chriosd mòran ni's Honnhoire na àireamh an dream a ta na nàm for creidimhich. Tha iad lionmhòr a tha 'nam Chriosdughean o'n leth a muigh, nach 'eil 'nam Chriosduidhean o'n leth a stigh ; tha mòran a ta cràbhach nan giublan, ach nach 'eil diadhaidh nan eridheasach; D tha iad ann, agus cha'n 'eil iad tearc, tha nam buill do 'n eaglais fhàicsinneach air thalamh, nach d'theid gu bràth a stigh do'n eaglais neo-fhaicsinneach air nèamh. Tha leithid ein do dboainne ann am fradhare neamh, tha iad mar na h-òighean amaiadeach, ma dh'fhaoidte a' bualadh aig an dorus, ach cha'n urrainn iad dol a stigh, agus cha'n fhairneidh guine Dhe ; is beag nach 'eil iad air an tearnadh; tha iad dlùth do shlàinte, ach cha'n fhaigh iad slàinte air bith; *tha iad a' dol do dh'ifrinne seachad air geataibh nèamh.* "Theid am firean do neamh, aic dha ioma eagail túirseach a bhi aige roimh ifrinne ; theid an cealgair do dh' ifrinne air dha iomadh dòchais ciastach a bhi aige ri neamh," E

Mar so, mata, mar a ta, na sgiobtuiribh g'ar n-earalachadh an aghaidh gràineileachd agus truaillidheachd a peacaidh, ta iad man an eudha gus brosnachadh an aghaidh stal leth an ratheid ann an obair na slàinte, an aghaidh moille a dhreamh gan an dean sin a' gairm agus ar taghadh cincteach. "Tha 'n eridhe ealaghach os ceann na h-uile nithe;" agus tha mòran' ga mealladh fèin sa chùis so. Tha iad a smaointeach gum bheil iad a toirt aoradh gu leòr do Dhia,—gum bheil iad a coimhlionadh dleasdanas gan gu leòr,—gum bheil iad toirt ùmhlaichd an's leòr do àithintean Dhé,—gum bheil iad eudmhòr gu leòr thaobh creidimh,—gum bheil iad gu h-ionchuidh ag àiceadh am peacannan,—gum bheil iad riaghailteach gu leòr ann an òrduighean an t-soisgeil,—tha iad ann tha smaointeachadh ao, nuair a ta iad fatbasd fada o shlàinte. Tha iad sin, ann am briathran an fàhidh, a fadadh teine bréige dhoibh fein, agus ag imeachd fad' am beatha na sholus, ach mu dheireadh tha iad "a lùidhe sòs ann an doillghios,"—"nuair a tha an sùil ri solus, caochoilear e gu sgàile bhàis, eadhon gu dorchedas tiugh." Cha'n 'eil sluagh mar so idin ain-neamh anns gach comhthional, sluagh a ta coslaich ris an sgiobhaiche ris an d'thuitar Slànuighean fèin. "Cha'n 'eil thu fada o rioghaechd nèamh" (Marc. xii. 14); craobhan-fige air am bheil duilleach ach air nach 'eil meas ; òighean G amaiadeach aig am bheil lòchrain, ach aig nach 'eil ola na nòn lòchrann, sluagh a ta air an ainmeachadh air Israel, a ta deanamh luaidh air Dia Israel, ach "cha'n ann am firinn no ann an ionracas." Iarradh iad sin a steach do neamh ach cha'n urrainn iad, agus c'arsorn? Do bhrigh gun do ghabh iad frith rathaidean dhoibh fèin, agus nach d'imich iad air an t-slighe ionchuidh. An uair bha iad an dùil gun do thionndaidh iad an aghaidh ri neamh, is ann a ghabh iad mar amadana an turus chum sgrios, ag ràdh riù fèin "sith, sith," nuair nach bu chóir sith idir a bhi ann.

- A Uaithe so, mata, tha e soilleir co iomchuidh, co feumail, co-eindromach, is a ta chomhairle tha air a toirt duinn le ar Slànuighean ann am briathraibh stèighe ar teagaisg. "Nuair a bha e air thurus troimh na bâite beaga air an t-eighe gu Ierusalem, thachair neach araid air agus dh'fhoighneachd e dheth, "au teare iad a shaorar?" Co dhuin is ann arson iongantais dha fèin a dh'fheòraich e cheist eo, no chionn, air dha bhi an teagamh an robh slàinte taobh a muigh creidimh nan Iudhach, gun robh e da rìeadaid déonach air fiosrachadh fhaotainn, cha 'n'eil e air innseadh dhuiunn. Ach aon rud, cha d'fhuair e'n toiseach freagairt dh'ireach do'n cheist. An aite brath fhaotainn air a ni bha B dbith air, is ann a chàidh comhairle thoirt air fèin; an àite fios is ann a fhuair e earail—an àite edös fhaotainn chum a bleachd mu dhaon eile a shioilereachadh is ann a fhuair e rabhadh chum a chleachdaanan fèin leasachadh; a teagaisg duinn, an àite bhi foighneachdail mu ciod a dh'eireas do ar coimbearsnach, gu'm bu chòir do gach neach an toiseach amharc ri chor fèin. "Deanaibh spàrn chruaidh gu dol a stigh air a gheata chumhann, oir a deirim ribh, gun iarr mòran dol a stigh agus nach urrainn iad."

Ann an leudaichadh nì's faide air na briathran eo, an earbsa ri còmhnladh o Dhia, labhrainn air thùs, mu'n dream C mu'm bheil e an so air a ràdh, gun iarr iad dol a stigh do rioghachd neimh ach nach urrainn iad; agus anns an dara àite, mu'n carail tha uaithe sin air a tarruing agus air a toirt duinne, "deanaibh spàrn chruaidh gu dol a stigh air a gheata chumhann."

- I. "An ti a thig am ionsuidh (tha ar Slànuighean ag ràdh), cha tilg mi air chor sam bith amach e." Ciamar a ta e an so mata, ag ràdh, gun bheil dream ann, a dh'uiarras dol a stigh do rioghachd neimh agus nach urrainn iad? D Nach 'eil iad sin ait air tuileadh amach? Tha gun teagamh sam bith, achi is ann air ait aobhar so, an àite tighinn a dh'ionsuidh Chriosd, is ann a ta iad a leigeadh an taic air inleachdair a dhealbh iad fèin. An àite earbsa a ëiseachd na h-éire thug esan seachadh, tha iad ag earbsa na maithies is nan neart fèin. Bu mhaith leo dol a stigh air a gheata chumhann, bu mhaith leo tighinn a dh'ionsuidh Chriosd, achi tha iad a cleachdadh dòigh mhearachadh, agus a E deanamh tuille is beag dìchill. An àite bhi cràumannach, dealasach, iomaguineach, gu tric a beachdachadh air an staid fèin, gu dùreachadh a rànsachadh agus a ceannachadh an erideachean fèin, feuch an bheil iad anns a chredimh, "ag obreachadh amach an slàinte fèin le b-eagal agus le ball-chrith,"—is ann a ta iad dol air an agaidh gun inneachd gun teagamh mun staid fèin, gun mhòthachadh air an cor spioraidil fèin, a deanamh aidhmheil agus a cleachdadh meadbonan, achi as eugnais a chreidimh ann a shaoras an anna. Ambaireibh muu eusairt air na bheil a gabhail orra fèin a bhi, nan Chriosdùidhean. Nach 'eil iad tric, tha theagamh coimhlionadh iomadh dileasdanas, a frithealadh air iomadh ordning a toirt ümhlaichd do iomadh àithne, seadh (faoidh e bhi) deanamh gach ni o' leth amuigh is urrainn fior-Chriosdùidh a dheanamh, achi a ta tuitean a sùmearachd so, tha iad tollich leis na meadhanan agus cha 'n'eil iad a coinhead seach F na nitibh sin! Tha iad mar sin gun chàiran arsun an anna "a eaitheamh an làithean gu suaimhneach ann an Sion." Cha 'n'eil iad a tarruing uisge a tobriachibh na slàinte, achi tha iad a cladbach amach doibh fèin sluic endionach nach eum uisge air bith. "Ait' iarrasidh thu tobar a ghliocais tha "mar shruth sgaoilteach," tha iad ag earbs a sruthannaibh geamhradh a ghàbhas seachd, mu'm bheil e air a ràdh, "an uair a dh'fhàsas e teth eaithean as an àit iad." Tha iad a deanamh dearmad air comhairle an Spioraid Naomh, "ruithealadh sibhse, ionnus gun glac sibh an duais,"—"deanaibh tuilleadh dìchill chum 'ur gairm agus 'ur taghadh a dheanamh cinteach."

- G Tha daone ro dheas air iad fèin a mhèinladi sa chùis so. Tha e air innseadh dhuiunn gun bheil an teanga cealgach, gun bheil beartas mealtaich, gun bheil càirdean cealgach, achi "tha eridhle mhic an duine cealgach os ceann na h-uile nithe." Uaithe so tha e taicheart gun bheil daone gam mealladh fèin thaobh a chor anns an bheil iad. Tha iad dol a mearachd thaobh an staid fèin, agus a smaointeachadh gum bheil i nà staid mhaith agus shàbhaitte 'nuair a ta i ole agus cumartach. Is iomadh neach a ta smaointeach gum buin e do Chriosd, gun bheil e na aon do chloinn Dé, "nuair tha Dia ag amharc air mar "shoiltreach feinge" Is iomadh neach an deanamh gairdeachas gun d'fhuair H e pàirt ann a Chriosd, 'nuair a ta e fathast na choigrachd dha. Is iomadh neach an smaointeach gun bheil a phaeannna air a maitheadh dha 'nuair a ta e fathast mar a bha Simon Magus "ann an domblas na seirbhe agus fuidh chuing na h-eucorach." Is iomadh neach an smaointeach gun bheil gràs nò chliridh 'nuair nach 'eil. "Tha neach ann," arsa Solamh, "a leigas air a bhi beartach, agus gun ni air bith aige." Agus is ann dìreach mar sin bha Eaglais Laodicea, agus tha cealgairean an t-saoghal anns gach linn, "Tha thu ag ràdh, tha mi beartach agus air fas aishlair, agus gun fhéun agam air ni sam bith, agus gun fhios agad gun bheil thu dòruinneach agus truagh agus bochd agus dall agus I lomadh."

Tha da mhearachd gu sònruichte do m' bheil sinn buailteach anns a chùis so agus an agaidh an còir dhuiunn a bhi nar n-earlas.

- J. Feudaidh neach a bhi na bhàil deth Eaglais Chriosd, feudaidh se e fein a cheangal ri sluagh an Tighearna, com-pàirtachadh maille riu 'sna h-uile òrdùighean, agus cuibhrionn fhaotainn do gach sochair a bhuiness do'n Eaglais, K agus gun a bhi na fhior Chriosdùidh.

'Nuair a chàidh clann Israel suas as an Eiphit, tha e air innseadh dhuiunn gun deachaidh mar an ceudna "iom-adaidh do sliugh cille suas maleil riu." Is ann mar sin a ta e taicheart anns gach linn d'en Eaglais; nuair ata fiorphobh an Tighearna anns a bheatha-sa air an turus o bhraigheadeans a phaeachadh gu rioghachd nè'nh, tha "iom-adaidh do shlnagh eile" 'g an ceangal fein riu, a ta 'g aideachadh an aon Dé agus a fagail an dutchha fein, achi a ta 'nan erideachan nan Eiphitach. "Cha'n Israel iad uile a ghóireair air Israel," Aig gach àm tha ri fhaotainn anns an Eaglais, measg a cheile, iadsan a ta a mhàin an luchd-aidhmheil, agus iadsan a ta nam fior-Chreidmheich. Ghabh Ishmael comhnuidh anns an aon tigh ri Jacob; bha Judas an co-chomunn nan Abstol; bha Damas, a threig Pol, air dhà an

saoghal a ta láthair a ghràdhachadh (2 Tim. iv. 10), am measg nan deisciobull; tha na gobhair ag ionaltradh a measg nan caorach,—tha'n cogal a' fas am measg a' chruithneachd, agus am mol ri fhaoitinn am measg a t-sil.

Mar sin, cha'n eil e na dhearbhadh sam bith air neach a bhi 'na Chriosduidh gu'm bheil e ri fhaoitinn arns an Eaglais fhaiseinneach, gu'm bheil e 'frithealadh gu riaghailteach air a h-òrduighean, agus a com-páirteachadh do na sacramidean. Feudaidh neach sin a dheanamh is a bhi na chealgair is na dhuiine amadaeach, na chealgair a ta mealladh dhaon' eile, no na dhuiine amadaeach a ta ga mbealladh fén. Is cha'n e so a mhàin ach

2. Feudaidh duine a bhi ro thiosrach, feudaidh mòran eòlas a bhi aige mu nithibh spioradail, seadh, feudaidh iomadh tiodhlac ard agus urramach bhi air am buileachadh air, agus gun a bhi na fhior Chrìsduidh.

Tha 'n t-Abstòl ag innseadh dhuiin iou dhream, "nuair a b' aithne dhoibh Dia nach d' thug glòr dha mar Dhia," bha 'g ràdh gun daoine gli iad fén, aich do'n rineadh amadaoin. Bha eolas 'nan ceann, aich cha robh diadbachd 'nan cridheachan. Mar an eundan bha moran eòlas aig na Phàrisich, "Fench goirear Iudhach dhiopta, agus tha thu cur doigh san lagh, agus a deanamh nailf a Dia, agus is aithne dhuit a thoil, . . . agus a ta thu dèchasaich gur ceann-iùil thu fén do no dallaibh, solus dhoibh-san a ta an dorchadas." Gidheadh bha iad sin nan ginealaich chealgairean, siol nan nathairche niumh, san taobh a stigh làn ecil agus esontas.

Tha eòlas ann a shaoras an t-anam, a ta treorachadh chum na beatha maireannaich, eòlas a ta dlùth cheangailte ri fior cheirdimh agus giùlan naomh. "Is e so a' bheatha mhaireannach, eolas a bhi aca ort sa am t-aon Dia fior, agus air Iosa Críosd a chuir thu uait." Tha dhà sheors' eòlas ann, eolas coiteachionn, agus an t-eolas a shaoras. Cha'n e na h-uile eolas mu Chriosd a bheir an t-anam a chum na beatha maireannaich; nam b'e c'earson a ta na deanamh air an sgris? Tha tuille eolas aca-san mu Dhia, na tha aig uile dhaione an t-saothair air eur comhla; or'uair a D thuit iad, ged a chailid iad an naomhachd, cha do chailid iad an eolas—a cheart eolas a th'acu-san tha aig na h-uile dhocheadh-dhuiine tha deanamh dearmad air obair na slainte,—eolas a ta liomadh a' chinn ach nach 'eil a drìghadh air a' chridhe. Is ann aige-san a mhàin a ta eolas eart air-Dia, agus aon bheil eolas gu tmhlichadh a thoirt da agus a ta toirt dmhlichadh dha a réir eolas. "Aca-san uile tha deagh-thugis a tha coinheadh aithntean."

Ach bharrachd air a so, feudaidh, cha'n e mhàin moran eòlas a bhi aig neach, ach mar an eudna tiodhlacá E spioradail, ard agus urramach, agus gun a bhi 'na Chriosduidh. Feudaidh e ùrnugadh a deanamh, feudaidh e sear-monachadh, feudaidh e fàidheadairreachd a deanamh gun gràbhs Dhé a bhi 'na chridhe. Feudaidh talanndan ar deanamh saibhir a thaobh dhaoine, aich e gràs a mhàin a ni sinn "saibhir a thaobh Dhé." Cha'n urrainn iad an cridhe iom-pachadh, agus cha'n urrainn esan a t-sgarbhas asda dol a stigh do rioghachd neimh. Feudaidh iad duine a deanamh fòghluimte, ach cha dean iad am feasd e ne chreidimhreach. Anu am briathraan an neach sin mu'n do lobhair mi cheana, "Feudaidh neach searmonachadh cosmhùil ri Abstòl, ùrnugadh a deanamh cosmhùil ri aingeal, agus gidheal cridhe deanamh bli aige." Bha tiodhlacá mòr aig Indas, oir bhe a dhèiseibh, nu Abstòl a searmonachadh an t-sois-eil, gidheadh tha lualas "air dol g'a aite fén;" bha tiodhlacá mòr aig na Sgirobbhaichean agus aig na Phàrisich, F gidheadh "c'ait am bheil an duine glic? c'ait am bheil an Sgirobbhaiche?" "Ni h-eagach uile neach a their riunnsa, A Thighearna, a Thighearna, theid a steach do rioghachd neimh; ach an ti a ni toil m'Athar-sa a ta air neamh. Is iomadh iad a their riun-sa san là nd, A Thighearna, a Thighearna, nach d' rinn sinn a t-aimh-se fàidheadairreachd? agus a t-ainm-se nach do thig slughan a mach deanamh? agus a t-ainm-se nach d' rinn sinn iomadh mòr-bhuile? Agus G an sin aidiileadh mise os àird doibh, Cha'b' aithne dhomh riamb sibh; imichibh uam, a luchd-deanamh na h-eucor."

Ma tha mèran mar so a' dol sios a chum báis, ma tha mèran ag imeachd anns na sligheanan a ni grein air ifrin, agus iad an dùil aig ceann an turuis gu'n faigh iad do neamh, nach mitheach dhuiine dusgadh agus ar eor spioradail a gheur-rannsachadh, feuch am bheil sinn anns a chreidimh no nach 'eil? Ma tha mòran dol a mearsachd air an t-slighe, "ag jarraidh dol a stigh agus nach urrainn iad," nach ioncheidh dhuiine sinn fein a cheasnachadh. Am bheil againn aidmheil fhaoin neo-tharbhach, no creidimh fior-għlan agus treibhdhreach? Tha an t-anam bualteach do iomadh mealltaireachd, agus me thiedh sinn cearr san dol a mach, agha n-iomachd uile cearr. Ma tha bhunait lag cha H seas an tigh ri am na tuil agus na doinnionn. Mar euir sinn deuchainn oirn fein a mis, euriadh Sàtan deuchainn oirn uair no naireigin. Fasgaidh agus criathraigħi esan sinn; agus ma tha sinn a mis a deanamh tāic ann an earbsa gun aobhar, bithidh ar erioch ann an eu-doeħas għu fluaġġal. Ni Da fein ar toirt gu caidħir breitheanais; fidrichidh agus rannciċċiell Esan sinn; agus eo sheasas an deuchainn sinn, nach d'fleuħ riuħ a chridhe fein?

II. Tha so 'g ar toirt, auns an dara àite, a thoirt fainear, eo iomchuidh is a ta chomhailie thair a toirt duinn am I briathran steidh ar teagasc, agus ciod a ta air philleadh a steach innta. "Deanaibh spàrn chruaidd gu dol a stigh air a' gheata chumhau."

"Cha'n eil slighe na naomhachd eo comhuard, is cha'n eil an Rathad a ta treorachadh chum neamh eo leathan, 's cha'n eil geata na slainte eo furasda dol a steach air is a tha moran am barail. Air a so tha ar Slànuighean fén a toirt fiansis,⁷ Is cumhau an dorus, agus is aīmh-leathan an t-slighe a ta treorachadh chum na beatha, agus is teare iad a ta'g amas oirre." Ach cumhano agus aīmh-leathan mar a ta iad, feumaidh gach neach leis am bu mhàin anam K a shàbhàdh dol a steach agus imeachd annta. "Mar beirear duine rìs, cha'n flaoad e rioghachd Dhé f'haicium," Cha'n e gum bheil an geata sinn cumhau ann fein; tha geata nan gràs fosgailte ré an latha, agus cha'n eil gin air an dùnadh amach, agha iadsan a dhùineas amach iad fein. Cha'n eil Críosd ag ràdh "ma, thig a leithid so agus a leithid sud, cha tilg mi amach e," agha "an ti a thig am ionnsuidh," biode e eo sam bi e, no ciod sam bi e, "cha tilg mi air chor sam bith amach e." Cha'n eil e ag ráðu "ma thig an duine so no'n duin' ud eile, an so tha nisgo dha," agha "ge L b'e neach leis an àill, gabbhadh e uisge na beatha gu saor." Tha an geata farsuig fosgailte do gach neach, agus is e'n coire fein mar teid iad a steach.

A Ach ged nach 'eil an geata cumbann thaobb Chriosd no ann féin, tha e cumbann do dhaoine, agus c'arson? Tha do bhrigh am peacannan agus an ana-miannan agus an truaillidheachd féin, tha cur bacadh orra dol a steach. Tha 'n geata cumbann dhàsan tha 'g iarraidh dù-leanailt ri' an-tograighean féin, agus cha n-urrainn da gu siorruith dol a steach air. Cha n-urrainn an t-anam am feasd dol a steach fhad is a tha e leanailt ri aon iarrtuas peacach, ge b'e air bith eo gràdhach, no co ionmhunn is a ta e. Feumaidh sinn gradh do gach peacadh a leigeadh dhinn, am peacadh "a ta gu ro-flurasda ag iadhadh mun cuairt oirnn," air neod cha d'theid sinn am feasda a stigh air a gheata. Agus cha 'n D fhaod sin an gabhal a ris air ais thugainn, oir a ta an t-slighe cumbann mar an cendua. Agus ciod i'n t-slighe ach slighe na naomhachd? agus "as eughmhais naomhachd cha'n fhasc son neach an Tighearna."

An so, mata, tha an dòigh air a nochdadh dhuinn, anns am bheil sinn ri spàrn a dheanamh chum dol a stigh air a gheata chumhaan. Le ar peacannan a threigseann agus strì chum sinn féin a choimhead gun smal o'n t-saothal. Tha sinn ri so a dheanamh le creidimh flor-ghlan agus treibhdhùireach ann am fulangus agus eadar-mheadhon-airreachd an t-Slànuighear; le àruign dhùrachdach agus thris arson cuideachadh agus taic bho Dhùis; le caiteamh C beatha agus giulan naomha neo-thuraillidh, co-chordadh do'n aidhmheil a ta sinn a deanamh; agus le fad-fhulangas agus foighidinn fuidh gach trioblaid a dh'fhaodas Dia a leigel nár caramh. Feumaidh sinn gach latha bàsachadh do'n peacachadh, feumaidh sinn gach latha teachd beò chum sinn f'reantachd.

Dha leòir gum bheil sinn an taobh stigh do'n Eaglais fhaicseinneach, gun deachaidh ar baisteadh, gu'm bheil sian a tighinn gu riaghailteach do'n Eaglais, gum bheil sinn a suidhe sios aig bord communnachaidh, agus nar buill ionchuaidh do'n Eaglais o'n leth amuigh. Cha leoir e gum buin sinn do'n Eaglais ud no do'n Eaglais ud eile,—gum bheil sinn D eudmhòr mu ghnòthuichean na h-Eaglais,—gum bheil sinn beusach neo-choireach nar giùlan. Cha leoir e ged tha sinn fiosrach anns na Sgrìobhteachan na h-Eaglais, eolach ann a nithibh spioradail. Cha leoir e ged a bhiodh tiobhlachas mor againn, ged a dheanamhaid àruign bhlasa, ged a theagaigseamaid dasoin'eile gu h-eàifeachdach agus gu deas-bhriathrach, ged a dheanamhaid eadlön nithibh mior-bhuleach an aion Chriosd. "Feudaidh sinn deamhain a thilgeadh amach na sinn, agus sinn fein bhi air ar tilgeadh amach mu dheireadh." Gidheadh, ann an aon f'ocal, cha leoir e ged a choi-lionamh e'n leth a muigh gach dleasdanais, is ged a choimhdeamad gach àitheann, tha mar fhìachainbh air an fhior-chreidimhesch.

E "A mhàighstir," ars'an t-oganach ri ar Slànuighear, "choimhead mi iad so uile o'm oige." Thuit Iosa ris, "a ta aon ni a dh'uireabhadh ort." Fhaids nach 'eil gràs Dhé agus fior-chreidimh 'sa chridhe, tha gach ni eile mar dhiomhanas agus nan ribe, agus 'nan ceap-tuisidh do'n anam.

F Agus a nis, non f'ocal riu-san nach 'eil a' cur na nithibh ein an suim. Ma tha ionadh mar so a dol fad air an t-slighe grà neamh, ag iarraidh dol a stigh agus nach urrainn iad, ciod is erioch dhoibh-san a tha caoin-shuarrach mu obair na slainte? Ciòd a thachras do'n mhiseir, do luchd-inseadh nam breug, do luchd-bristeadh na Sàbaid, do luchd nam mionnan, dhoibhsan à ta nan luchd fanoid, seadh do gach peacach a tha toirt srian da ana-mianuabb féin? Ma ta esan a ta 'g aideachadh Chriosd a treigseann ionadh peacach, agus a deamhnach ionadh ni maith, air sgàth Chriosd, gu tric air a dhiteadh; ciòd a bhinn a bheirear a mach orra-san a ta 'g àideachadh Chriosd, agus a dùiladh dealachadh ri aon ana-miann, ri aon chealachadh air a sgàth; aig am bheil eridhe crusaidh an taobh a stigh dhiubh, agus beatha mi-dhiadhaidh air an taobh a mach?

G Na mealladh neach, mata e féin. Is ni umhasach tuiteam ann an làmhan an Dé bheò. Cuireadh gach neach deuchainn air féin. "Ceasnaichibh sibh-pe, feuch am bheil sibh anns a' chreidimh ; dearbhaibh sibh-pe." Agus gun deonaicheadh Dia dhomhna agus dhuibhse dùsgadh o gach eadail bréighe, o gach sith mheallta, agus air dhuinn greim a dheanamh air Chriosd, dhàth leanailt ris gu diles, a fulang gu foighidheach agus a buannachadh gu seasmhach, gus an criocnaich e obair féin annainn.

That what is contained on this and the twenty-seven preceding, pages is a true and correct copy lodged by Mr. John Gregorson Campbell with the Presbytery of Mull, as one of the sermons preached by him at Tyree, as Presentee to that Parish, by appointment of Presbytery, is attested this 25th day of April, 1861, by

(Signed)

JOHN MACLEOD, Presbytery Clerk.

